

03.08.2011

Jan Kobuszewski. Komediant doskonały

autor: Katarzyna Polak

– Trudno ludzi pobudzić do śmiechu, zwłaszcza z samych siebie – to cytat z wypowiedzi aktora, któremu ta sztuka udaje się znakomicie.

Jan Kobuszewski jest znany z wielu wybitnych kreacji scenicznych i filmowych. Choć role w filmach nieraz pochłaniały mu wiele czasu, nigdy nie rozstał się z teatrem. Debiutował w Teatrze Młodej Warszawy w 1965 roku, tuż po obronie dyplomu na Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej. Publiczność kocha go głównie za role komediowe, ale początek jego kariery to przede wszystkim kreacje dramatyczne: występował w sztukach Mickiewicza, Słowackiego, Shakespeare'a, Witkacego, Becketta czy (ostatnio) Gogola. Jako rodowity warszawiak najczęściej występował w znanych stołecznych teatrach (Klasycznym, Polskim, Wielkim). Od 1976 roku jest członkiem zespołu teatru Kwadrat.

Na ekranach kin i telewizorów pojawiał się zazwyczaj w rolach komediowych – często z wielkim powodzeniem kreował postaci drugoplanowe, dodając kolorytu i smaku całemu przedsięwzięciu. Występował w kultowych komediach Stanisława Barei: Poszukiwany, poszukiwana, Nie ma róży bez ognia, Brunet wieczorową porą. Był członkiem obsady aktorskiej filmów Hallo Szpicbródka, czyli ostatni występ króla kasiarzy, Miłość ci wszystko wybaczy oraz Lata dwudzieste, lata trzydzieste. Nie zabrakło go również w tak niezapomnianych serialach, jak Wojna domowa, Alternatywy 4 czy Zmiennicy. W filmie O dwóch takich, co ukradli księżyc, głos narratora był głosem Jana Kobuszewskiego. Dubbingował także w kreskówce dla dzieci Przygód kilka wróbla Ćwirka, w której „grał na wszystkie głosy”.

Miłośnicy kabaretu pamiętają telewizyjne programy satyryczne: Wielokropek, współprowadzony z Janem Kociniakiem, oraz Bajka dla dorosłych. Kobuszewski z powodzeniem występował w kabarecie Dudek, między innymi jako majster dyktujący Jasiowi wiekopomne mądrości życiowe. Przez ponad 40 lat był też związany z kabaretem Olgi Lipińskiej. W jego karierze znalazło się również miejsce na radio – w lubianym słuchowisku Rodzina Poszepczyńskich wcielił się w dziadka Jana Marię Poszepczyńskiego.

Jako lokalny stołeczny patriota jest także współautorem książki poświęconej Warszawie, napisanej wspólnie z siostrzenicą, Hanną Faryną-Paszkiwicz, pod tytułem Saska Kępa w listach, opisach, wspomnieniach. W 2008 roku ukazała się książka o nim samym, pomyślana jako wywiad rzeka, Patrę w przyszłość (i przeszłość) z uśmiechem i radością, napisana przez Roberta Mirosława Łukaszuka.

Nagród przyznano mu wiele – od pierwszej nagrody Komitetu do spraw Radia i TV za twórczość radiową i telewizyjną w 1974 roku po medal Zasłużony Kulturze – Gloria Artis w 2006 roku. Jednak wszelkie odznaczenia jedynie w niewielkim stopniu oddają podziw i uwielbienie, jakim darzy go już kilka pokoleń.

Zdjęcie główne i zdjęcia w Galerii zostały umieszczone dzięki uprzejmości

Fototeki Filmoteki Narodowej: <http://fototeka.fn.org.pl/>.